

TOIVOMUSALOITE 289/1999 vp

Opintorahan vanhempien tuloihin perustuvan tarveharkinnan poistaminen yli 18-vuotiailta opiskelijoilta

Eduskunnalle

Opintotukilain 19 §:n mukaan muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahaa myönnettäessä, jos opiskelija on alle 20-vuotias sekä asumislisää myönnettäessä, jos opiskelija on alle 18-vuotias. Vanhempien tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon, jos opiskelija on avioliitossa tai elatusvelvollinen.

Vanhempien tuloraja on pysynyt samana opintotukiuudistuksesta saakka, mikä on merkinnyt tarveharkinnan kiristymistä. Tämä näkyy siten, että alle 20-vuotiaiden tuensaajien keskimääräinen opintoraha on pienentynyt ja tuensaajien määrä on vuosittain vähentynyt. Esimerkiksi itsenäisesti asuvan 19-vuotiaan keskiasteen opiskelijan opintoraha alkaa pienentyä jo silloin, kun molemmat vanhemmat ansaitsevat 7 083 markkaa kuukaudessa. Opintoraha evätään kokonaan, kun molemmat vanhemmat ansaitsevat 10 083 markkaa kuukaudessa. Opintoraha siis voidaan evätä opiskelijalta silloin, kun vanhempien palkka on alle suomalaisten keskipalkan.

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen on ongelmallista eri kouluasteilla opiskelevien tasavertaisuuden näkökulmasta. Korkeakouluopiskelijalla vanhempien tuloja ei oteta huomioon opintotuen myöntämisperusteissa.

Tarveharkinta on syytä poistaa yli 18-vuotiailta opiskelijoilta. Lisäksi alle 18-vuotiaiden osalta opintorahaan ja asumislisään vaikuttavat vanhempien tulorajat tulisi tarkistaa keskimääräistä tulotasoa vastaaviksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin opintorahan vanhempien tuloihin perustuvan tarveharkinnan poistamiseksi yli 18-vuotiailta opiskelijoilta sekä vanhempien tulorajojen lieventämiseksi alle 18-vuotiaiden osalta.

Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 1999

Maria Kaisa Aula /kesk